

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	E. Geertsema	Datum	27 januari 2023
Doorkiesnummer	14030	Kenmerk	10887896
E-mail	e.geertsema@utrecht.nl	Onderwerp	Beantwoording vragen kapregels Chw bestemmingsplan
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Groen en Openbare Ruimte

Geachte leden van de raad,

Tijdens de commissiebehandeling van het Crisis- en herstelwet (Chw) bestemmingsplan Algemene regels Utrecht van 12 januari 2023 heeft u diverse vragen gesteld over mogelijke aanpassingen van de kapregels. Wij hebben toegezegd u nog nader te informeren voor de raadsbehandeling van donderdag 2 februari. Uw vragen gingen over wijzigingen van de kapregels en binnen welke termijn dat mogelijk zou zijn.

Aanpassen Chw bestemmingsplan Algemene Regels

Er is gekozen om bij de nu voorliggende overzetting vanuit de APV uit te gaan van gelijke omzetting van de bestaande kapregels in het Chw bestemmingsplan. Wij hebben daarbij ook aangegeven dat wij nog werken aan de opvolging van de evaluatie van het bomenbeleid en dat wij wijzigingen daarin willen meenemen. Vanwege de directe juridische werking van de kapregels is het van belang dat we de juridische kwaliteit daarvan kunnen waarborgen. De eerstvolgende reguliere wijziging van de regels staat in 2024 gepland. We zien ook dat 2024 nog erg lang duurt om aanpassingen op het gebied van bomenbeleid/kapregels te doen. We hebben toegezegd in het tweede kwartaal terug te komen op de opvolging van de evaluatie bomenbeleid, daarbij willen we tevens een wijzigingsbesluit voorbereiden waarmee het Chw bestemmingsplan gewijzigd kan worden op dit specifieke onderwerp. Daarin zullen we diverse in de raadscommissie ingebrachte onderwerpen meenemen. Dat wijzigingsbesluit kent wel een wettelijke voorbereidingsprocedure met bv. terinzagelegging en een mogelijkheid tot bezwaar. Hieronder gaan we graag wel nog nader in op een aantal ingebrachte punten uit de commissie.

Klimaatwaarde toevoegen aan de weigeringsgronden

In de commissie hebben meerdere fracties aandacht gevraagd voor de klimaatwaarde van bomen. We vinden het inhoudelijk voor de hand liggen om de waarden uit te breiden met klimaatwaarde. Aanvullend op de andere waarden denken we dan bijvoorbeeld aan de hoeveelheid schaduwwerking van de boom. De methode van deze waardebeoordeling wordt echter op dit moment nog uitgewerkt en

juridisch getoetst. Dit is nog niet afgerond. We vinden het, vanwege het waarborgen van de juridische kwaliteit, belangrijk deze aanpassing en de definitie daarvan mee te nemen bij het wijzigingsbesluit.

Gelijkwaardige herplant

In de commissie is ook gevraagd naar gelijkwaardige herplant van de gekapte boom. In 2018 voerde u de herplantplicht in waarbij een boom altijd één op één herplant wordt. Het is nodig om nog nader te definiëren wat gelijkwaardige herplant is. Bij oudere bomen is het niet altijd mogelijk om eenzelfde boom terug te planten (bomen van dat formaat kunnen niet altijd teruggeplaatst worden). We denken bijvoorbeeld aan de mogelijkheid van herplant van meerdere bomen of andere vormen van compensatie. De impact van deze wijzigingen, en de effecten daarvan zijn echter groot. Ook op projecten en gebiedsontwikkelingen in de stad. Ook hier geldt dat de definitie van gelijkwaardig, en de gevolgen van die definitie, nog niet zo ver zijn uitgewerkt om die nu al vast te kunnen leggen in het Chw Algemene regels. Hierop willen we dus ook nader terugkomen in de brief in het tweede kwartaal, en betrekken bij het genoemde wijzigingsbesluit.

Termijn herplant van 36 naar 8 maanden

In de commissie is ook gevraagd naar de termijn waarin een boom herplant moet worden aan te passen van 36 naar 8 maanden. We kijken naar mogelijkheden voor het aanpassen van termijn herplant voor bomen op de gemeentelijke vellijst. Redelijke termijn voor herplant is in het eerstvolgende plantseizoen. Dit is veelal maximaal 14 maanden. In ons dagelijks beheer van de gemeentelijke bomen (het vervangen van dode of omgewaaide bomen), herplanten wij altijd al zo snel mogelijk. Veelal vindt herplant plaats binnen 14 maanden. Soms duurt het echter wel langer om te herplanten omdat we maatregelen nemen voor groeiplaatsverbetering of verleggen van kabels en leidingen zodat die later geen problemen opleveren voor de boom. Deze maatregelen dragen ook bij aan een duurzaam bomenbestand, dat staat voorop.

Een termijn van 14 maanden lijkt ons in de meeste gevallen wel realistisch. Wij merken daarbij wel op dat we vanuit de praktijk weten dat dit niet bij alle bomen haalbaar is, vanwege bijvoorbeeld die maatregelen voor groeiplaatsverbetering of verleggen van kabels en leidingen. Wij hopen ook op uw begrip daarvoor, maar delen wel de ambitie om deze op 14 maanden te stellen. Voor de aanpassing van deze termijn is geen nadere definitie nodig, wij kunnen deze daarom ook meenemen in het genoemde wijzigingsbesluit. Wijziging van deze termijn heeft wel effect op de handavingscapaciteit, met name in het begin zal een 'piek' ontstaan.

Voor ruimtelijke projecten is de huidige 36 maanden een realistische termijn om te herplanten: deze termijn achten we in die gevallen noodzakelijk. Voordat bomen herplant kunnen worden bij bijvoorbeeld woningbouw moet na de kap eerst nutsvoorzieningen worden aangelegd, de huizen worden gebouwd en vervolgens wordt de openbare ruimte ingericht.

Termijn herplant illegale kap terugbrengen

Bij illegale kap staan we in de basis positief tegenover het verkorten van de termijn, dit is echter niet noodzakelijk om in de nu voorliggende kapregels op te nemen omdat hier reeds beleid op bestaat. De herplant termijn wordt per geval apart bepaald en opgelegd. Dit is niet standaard 36 maanden dus. We houden rekening met de mogelijkheden tot herplant maar altijd zo snel mogelijk, rekening houdend met het plantseizoen. Dit is dus al verwerkt in de Beleidsregel Handhaving illegaal vellen of beschadigen van bomen gemeente Utrecht in 2021 vastgesteld.

Geen uitzondering kapvergunning bij een perceel van minder 300m²

Bij het opstellen van de kapregels in 2009 en bij de actualisatie van het bomenbeleid in 2018 (invoering herplantplicht) bleek dat aangevraagde vergunningen voor bomen in kleine tuinen niet of nauwelijks werden geweigerd omdat het vaak over hele kleine bomen ging. Daarmee was er vooral veel administratie en toezicht nodig, zonder dat dit leidde tot een substantieel effect op het bomenbestand.

Wat wel belangrijk is, is zicht op de kap van bomen van 50 jaar en ouder. Voor die bomen geldt, ook als ze staan op een perceel van 300 m² of kleiner, dat hiervoor een kapvergunning dient te worden aangevraagd. Daar geldt de perceeluitzondering niet. Ter informatie, het gaat dus om een perceel van 300m² of kleiner, dit is inclusief het deel van het perceel waarop het huis staat.

We adviseren dit niet aan te passen omdat dit betekent dat inwoners met een kleine tuin opnieuw met leges en procedures te maken krijgen en we op basis van de ervaringen weten dat het effect hiervan op het bomenbestand beperkt is. Daarbij, kan dit er ook toe leiden dat inwoners besluiten geen bomen meer aan te planten omdat bij kappen in de toekomst ze kosten moeten betalen.

Maatschappelijk belang toevoegen aan de weigeringsgronden

Een vergunning kan reeds geweigerd worden als het belang van de aanvrager (reden van de aanvraag) niet opweegt tegen het maatschappelijk belang van de boom. Maatschappelijk belang is het totaal van de vier waardes (ecologische waarde, ruimtelijke waarde, milieuwaarde en cultuurhistorische waarde). Het is dus wat ons betreft niet nodig om maatschappelijk belang nog toe te voegen aan de weigeringsgronden, omdat de genoemde waarden reeds daarin zijn opgenomen.

Eigenaar van de boom en reden van aanvraag

In de commissie is gevraagd om 'wie is de eigenaar van de boom' of reden van aanvraag aan de indieningsvereisten voor een kapvergunning toe te voegen. Dit is geregeld in het aanvraagformulier. In dit formulier toetsen wij het eigenaarschap.

De reden van de aanvraag is ook meegenomen in het aanvraagformulier en dit wordt meegenomen in de afweging bij een aanvraag. We wegen het belang van de aanvrager af tegen de waarde van de boom. Het is dus niet nodig om de eigenaar van de boom en de reden van de aanvraag toe te voegen aan de indieningsvereisten.

Onevenredig schaden van de hoofdboomstructuur of de waarde van een boom

U heeft gevraagd om het woord 'onevenredig' weg te halen uit de weigeringsgronden. Zoals toegelicht in de commissie raden wij dit juridisch gezien af. Bij wel of geen schade is er geen ruimte voor beoordeling voor schade die daartussen zit. Door het toevoegen van die onevenredigheid kunnen we juist tussen "alles of niets" ook schade verhalen. Dit is de wijze waarop dit juridisch omschreven moet worden en ons meer ruimte biedt om schade te verhalen bij de veroorzaker.

Vervolg

Wij hebben met deze brief nadere toelichting proberen te geven bij de in de commissie genoemde wijzigingsvoorstellen. Bij een deel van die voorstellen hebben we aangegeven die te kunnen overnemen, andere voorstellen vragen nog om nadere uitwerking. Beiden zullen we meenemen bij het wijzigingsbesluit en de brief over de opvolging van de evaluatie van het bomenbeleid.

Burgemeester en wethouders

Datum 27 januari 2023
Ons kenmerk 10887896

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,